

Atze Boerstra, binnenmilieu-adviseur:

“Met slordigheid laat je keihard geld liggen”

TEKST: ESTHER KRIJGSMAN. FOTOGRAFIE: ERIK SCHILT

Waar heeft iemand het over die dood-serieus over 'het binnenmilieu' spreekt?

“Over de kwaliteit van de lucht in een gebouw, akoestiek, verlichting en straling, temperatuur. Dingen die sterk bepalend zijn voor een prettige werkomgeving, maar in feite onzichtbaar zijn. Is het binnenmilieu ongezond, dan ontstaan gebouwgerelateerde gezondheidsklachten, meestal *sick building syndrome* genoemd. Mensen krijgen last van luchtwegirritaties, hoofdpijn, droge ogen, een slaperig gevoel. Geen grote problemen, wel problemen die zich stapelen. Je hebt er elke dag opnieuw last van.”

Hoe is het gesteld met het binnenmilieu in het gemiddelde Nederlandse bedrijf? Goed of slecht?

“Je kunt het nooit zo zwart-wit stellen. Maar er circuleert al jaren een rapport

van de World Health Organisation, dat stelt dat in 30 % van de kantoren bovengemiddeld veel gezondheidsklachten ontstaan door een slecht binnenmilieu. Bij de bouw van kantoren en bedrijven wordt er vaak onvoldoende aandacht aan het binnenmilieu besteed, maar voor ondernemers staat het meestal ook niet hoog op de agenda. Doodzonde. Per jaar zorgt een slecht binnenmilieu voor 2,5 dag extra uitval per medewerker. Dat valt nog mee. Maar uit verschillende onderzoeken blijkt dat er een productiviteitsverlies van 10 % ontstaat. Doe je er niks aan, dan laat je dus keihard geld liggen. Terwijl vaak met weinig geld al veel te bereiken is.”

Is een beroerd binnenmilieu het resultaat van onwil en onverschilligheid?

“Nou, eerder van een gebrek aan kennis. Bij het bouwen kijkt men meestal meer naar zichtbare eigenschappen van een gebouw of ruimte.

Soms is het pure slordigheid.

Een slecht onderhoud van installaties, verstopte roosters. De belangrijkste oorzaak is denk ik dat de impact van storende geluiden, gebrekkige ventilatie et cetera op de gezondheid wordt onderschat. Daarnaast is het ook niet altijd eenvoudig de oorzaak van klachten te achterhalen.

Heeft iemand er last van dat de lucht te droog is dan kan dat aan de luchtvochtigheid liggen, maar er kan

zich ook ergens schimmel bevinden of glaswol. Een oude printer ergens in een hoekje kan schadelijke stoffen verspreiden. Zelfs als je aan alle eisen van het Arbo-besluit en het Bouwbesluit voldoet, is dat geen garantie dat het wel goed zit met het binnenmilieu. Bouwers en gebruikers moeten zelf meedenken.”

Het sick building syndrome lijkt een typische kwaal van grote bedrijven en dito gebouwen. In het mkb speelt dat toch helemaal niet?

“In feite maakt voor dit type klachten de grootte van een gebouw of bedrijf weinig uit. Er zijn veel voorbeelden van kleinere gebouwen waar ze spelen. Lagere scholen bijvoorbeeld. Een slecht binnenmilieu ontstaat vaak door een combinatie van verkeerde beslissingen bij de bouw, de inrichting en het gebruik van een gebouw. Dat speelt op elke schaal.”

Wat zijn de hardnekkige 'binnenmilieuzondes'?

“Slecht onderhoud. Installaties die niet toegerekend zijn op het aantal mensen. Vergeten om opnieuw het binnenmilieu na te lopen als er iets in de werksituatie verandert. Zodat door een nieuw tussenwandje er ineens één ruimte met en één zonder inblaasrooster ontstaat. Een kamerbevochtiger te lang stil laten staan met een vol waterreservoir zodat het ding als het weer werkt royaal allerlei bacteriën door de ruimte verspreit.”

En wat doet u als binnenmilieu-adviseur?

“Ik werk preventief én oplossend. Preventief door bij nieuwbouwprojecten samen te werken met architecten, arbo-diensten, facility managers en installateurs. Oplossend door bij een bedrijf waar gezondheidsklachten zijn de oorzaken op te sporen. Dat zijn grondige onderzoeken. Eerst breng je de klachten in kaart, vervolgens onderzoek je gebouw, inrichting en installaties en voer je eventueel metingen uit. In beide gevallen zorg je ervoor alle risico's op te sporen en af te dekken.”

Levert dat een bedrijf iets op?

“Werknemers kunnen zich weer 100 % op hun werk richten, doordat storende factoren geëlimineerd zijn. Dat komt zowel de werksfeer als de omzet ten goede. Bij nieuw- of verbouw voorkom je bovendien dat er achteraf extra hoge kosten gemaakt moeten worden om aan de arbo-eisen te voldoen.” **Z**